

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень–жовтень 2014 року

Промисловість

Індекс промислової продукції у жовтні 2014р. порівняно з попереднім місяцем та жовтнем 2013р. становив відповідно 114,9% та 97,7%, за підсумками січня–жовтня 2014р. – 103,3%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** у січні–жовтні 2014р. порівняно з січнем–жовтнем 2013р. обсяг виробництва продукції зменшився на 11,8%, у т.ч. у добуванні каменю, піску та глини – на 41,3%.

На підприємствах **переробної промисловості** приріст виробництва у січні–жовтні 2014р. порівняно з відповідним періодом попереднього року становив 10,5%.

У *виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів* випуск промислової продукції порівняно з січнем–жовтнем 2013р. збільшився на 23,5%, у т.ч. у виробництві інших харчових продуктів – у 1,7 раза, олії та тваринних жирів – на 19,7%, м'яса та м'ясних продуктів – на 1,9%.

У січні–жовтні 2014р. порівняно з січнем–жовтнем 2013р. зросло виробництво олії соняшникової нерафінованої та її фракцій, крім фракцій із зміненим хімічним складом, на 127263 т, цукру білого кристалічного бурякового – на 30764 т, олії соєвої нерафінованої та її фракцій, крім фракцій із зміненим хімічним складом, – на 6682 т, олії соняшникової та її фракцій, рафінованої, крім фракцій із зміненим хімічним складом, – на 3468 т, виробів кондитерських цукрових, що не містять какао, – на 2116 т, виробів ковбасних – на 1042 т, м'яса свиней свіжого чи охолодженого – на 982 т, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, слойоних, рулетів з маком, рогаликів тощо) – на 196 т, горіхів, арахісу та насіння, смажених, солених чи приготованих в інший спосіб – на 156 т.

На підприємствах із *виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції* випуск промислової продукції у січні–жовтні 2014р. порівняно з січнем–жовтнем 2013р. збільшився на 4,6%, у т.ч. у виробництві гумових і пластмасових виробів – на 12,1%, іншої неметалевої мінеральної продукції – на 3,3%.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції у січні–жовтні 2014р. становив 80,6%, машинобудуванні – 87,2%, металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 93%, на підприємствах з виготовлення виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності – 95,1%, з виробництва хімічних речовин і хімічної продукції – 99,9%.

На підприємствах з **постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** індекс промислової продукції у січні–жовтні 2014р. становив 88,9%.

Сільське господарство

У січні–жовтні 2014р. індекс обсягу сільськогосподарського виробництва порівняно з січнем–жовтнем 2013р. склав 109,1%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 110,5%, у господарствах населення – 106,8%.

Рослинництво. За січень–жовтень 2014р. індекс обсягу виробництва продукції рослинництва порівняно з відповідним періодом 2013р. склав 110,7%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 111,3%, у господарствах населення – 109,3%.

Станом на 1 листопада п.р. господарствами всіх категорій зернові та зернобобові культури (включаючи кукурудзу) скошено й обмолочено на площі 757,1 тис.га, що складає 94,7% площі посіву зернових культур, посіяних під урожай 2014р. (торік – 83,4% таких площ). Із зібраної площі одержано 3322 тис.т зерна (у початково оприбуткованій вазі), що на 7,2% більше ніж на 1 листопада 2013р., у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами намолочено 2680,2 тис.т (на 7,3% більше), господарствами населення – 641,8 тис.т (на 6,7% більше).

Найбільші намолоти зерна одержано сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) Новоукраїнського (272,8 тис.т), Олександрійського (265,4 тис.т), Знам'янського (169,8 тис.т), Кіровоградського (166,2 тис.т) та Добровеличківського (155,7 тис.т) районів.

Виробництво озимих культур становить 1398,7 тис.т, що на 0,6% менше ніж на 1 листопада 2013р. (42,1% загального валового збору зернових і зернобобових культур), пшениці озимої – 1074,1 тис.т (на 5,3% менше). Порівняно з початком листопада 2013р. валовий збір ярих зернових культур збільшено на 13,7%. В їх загальному виробництві переважають кукурудза на зерно та ячмінь ярий (відповідно 85,6% та 11%).

На початок листопада п.р. кукурудзу на зерно зібрано та обмолочено з площі 330,6 тис.га (на 89,3% посівних площ). За рахунок збільшення площ збирання на 27,7%, при середній врожайності 49,8 ц з 1 га (торік – 55,8 ц з 1 га) валовий збір цієї культури становив 1645,7 тис.т, що на 14% більше ніж торік. Аграрними підприємствами одержано 1316,5 тис.т зерна кукурудзи (на 16,2% більше ніж торік) при середній врожайності 51,7 ц з 1 га (торік – 60,4 ц з 1 га), господарствами населення – 329,2 тис.т (на 6,1% більше) при середній врожайності 43,4 ц з 1 га (торік – 43,6 ц з 1 га).

Господарствами всіх категорій отримано 1157,6 тис.т насіння соняшнику (у початково оприбуткованій вазі), що на 3% більше ніж на початок листопада 2013р., за рахунок зростання площ його збирання на 16,8% (530,8 тис.га). Торішні обсяги врожаю соняшнику перевищено у 15 районах області. Найбільший урожай насіння соняшнику зібрано сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) Новоукраїнського (73 тис.т), Кіровоградського (69 тис.т), Добровеличківського (65,3 тис.т), Олександрійського (59,1 тис.т), Бобринецького (51,4 тис.т) та Долинського (50,4 тис.т) районів.

Порівняно з початком листопада 2013р. загальне виробництво цукрових буряків для промислової переробки (436,9 тис.т) збільшилося у 2 рази

насамперед за рахунок збільшення площі збирання в 1,8 раза (або на 5,5 тис.га), при середній врожайності 346 ц з 1 га (торік – 313 ц з 1 га).

Ріпак (озимий і ярий) зібрано на площі 49,5 тис.га (на 5,3% менше минулорічної), що складає 98% площ, посіяних під урожай п.р., його валовий збір становив 111,2 тис.т (на 13,7% менше), а середня врожайність – 22,5 ц з 1 га (зменшилась на 2,1 ц або на 8,5%). Сої зібрано 228,3 тис.т (в 1,6 р.б.) з площі 148 тис.га (97,2% площ, що підлягають до збирання) при середній врожайності 15,4 ц з 1 га (торік – 15,5 ц з 1 га).

Картоплі накопано 542,4 тис.т, що на 23,3% більше ніж на 1 листопада 2013р. за рахунок підвищення середньої врожайності з 109 ц до 135 ц з 1 га. Виробництво овочів відкритого ґрунту (233,7 тис.т) зросло проти минулорічного на 18,8% за рахунок збільшення середньої врожайності на 26 ц з 1 га (склала 144 ц з 1 га).

Виробництво плодогідної продукції зменшилося проти 1 листопада 2013р. в 1,7 раза (за рахунок зменшення площі збирання в 1,5 раза та середньої врожайності з 1 га площі насаджень у плодоносному віці на 9,3%) і становило 18,8 тис.т. Господарствами населення одержано 99,7% обсягу виробництва картоплі, овочів – 98,2%, плодів та ягід – 96,3%.

Під урожай 2015р. озимі на зерно та зелений корм, включаючи ріпак, аграрними підприємствами (крім малих) посіяно на площі 368,4 тис.га, що на 18,8% більше ніж на 1 листопада 2013р., у т.ч. зернові на зерно – 327,2 тис.га (на 26,6% більше), ріпак озимий на зерно – 39,1 тис.га (на 21,1% менше).

Станом на 1 листопада п.р. під посіви озимих культур внесено 130,6 тис.ц мінеральних добрив (у поживних речовинах) та 11,3 тис.т органічних добрив. У розрахунку на 1 га посіву озимини внесено 35,4 кг мінеральних добрив.

Тваринництво. У січні–жовтні п.р. індекс обсягу виробництва продукції тваринництва порівняно з відповідним періодом 2013р. становив 101,4%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 98,3%, у господарствах населення – 102,3%.

Виробництво м'яса господарствами усіх категорій у січні–жовтні 2014р. склало 58,4 тис.т. Збільшення виробництва м'яса порівняно з січнем–жовтнем 2013р. відбулося за рахунок росту обсягів реалізації худоби та птиці на забій як у сільськогосподарських підприємствах (на 1,2 тис.т або на 7,3%), так і в господарствах населення (на 3,1 тис.т або на 8,2%). У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 76,8% (у січні–жовтні 2013р. – 77,1%), великої рогатої худоби – 18,3% (20,4%), птиці всіх видів – 4,5% (2%).

Обсяг вирощування худоби та птиці в аграрних підприємствах (крім малих) у січні–жовтні 2014р. становив 17,4 тис.т, що на 2,3% більше порівняно з відповідним періодом 2013р., у т.ч. свиней – 14,2 тис.т (на 5,4% більше), великої рогатої худоби – 2,9 тис.т (на 6,3% менше), птиці – 0,2 тис.т (в 1,6 раза менше). Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зросли на 2,4% та становили 475 г, свиней – на 7,9% (410 г). Співвідношення загального обсягу вирощування худоби та

птиці до реалізації тварин на забій становило 98,6% (у січні–жовтні 2013р. – 103,5%).

Загальний обсяг виробництва м'яса (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі) у січні–жовтні 2014р. збільшився порівняно з відповідним періодом 2013р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 14 районів, значно – Голованівського (в 1,8 раза), Олександрівського (на 35,4%), Гайворонського (на 28,8%), Знам'янського (на 27,1%), Олександрійського (на 21,7%) та Світловодського (на 20,5%) районів.

У січні–жовтні п.р. загальне виробництво молока порівняно з січнем–жовтнем 2013р. збільшилося на 2,2% і склало 293,1 тис.т, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 13,3% (44,4 тис.т), у господарствах населення – на 0,4% (248,7 тис.т).

Виробництво молока збільшилося в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 5 районів області, у тому числі в: Олександрійському (в 1,6 раза), Новгородківському (в 1,5 раза), Світловодському (на 43,6%) та Ульяновському (на 8,4%) районах.

Порівняно з січнем–жовтнем 2013р. в аграрних підприємствах (крім малих) надій молока від однієї корови (по середньому поголів'ю) збільшився на 503 кг (на 13,3%) і становив 4281 кг. Значно вища середньообласного рівня продуктивність корів у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) Новгородківського (6330 кг), Олександрійського (5763 кг), найнижча – Маловисківського (2031 кг), Голованівського (2269 кг), Новоархангельського (2493 кг), Бобринецького (2548 кг) та Устинівського (2551 кг) районів.

Виробництво яєць від птиці всіх видів у січні–жовтні 2014р. порівняно з січнем–жовтнем 2013р. зменшилося на 4% і склало 448,4 млн.шт., у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – в 1,5 раза (102,5 млн.шт.), у господарствах населення – зросло на 10,4% (345,9 млн.шт.). Несучість курей–несучок у січні–жовтні 2014р. склала 247 шт. проти 282 шт. у січні–жовтні 2013р. Виробництвом яєць займалися сільськогосподарські підприємства (крім малих) 10 районів області.

Загальна чисельність поголів'я великої рогатої худоби становила 137,1 тис. голів (на 2,5% менше ніж на 1 листопада 2013р.), у т.ч. корів – 66 тис. голів (на 1,8% менше), свиней – 272,6 тис. голів (на 0,2% більше), овець та кіз – 53,1 тис. голів (на 3,5% менше), птиці – 5618,6 тис. голів (на 4% менше).

Порівняно з показниками на 1 листопада 2013р. в аграрних підприємствах (крім малих) зменшилася чисельність поголів'я великої рогатої худоби на 10,3%, у т.ч. корів – на 7,6%, овець та кіз – на 6,9%, птиці – у 2,5 раза, чисельність поголів'я свиней зросла на 1,5%.

На початок листопада 2014р. населенням утримувалось 79,7% загальної чисельності великої рогатої худоби (торік – 78%), у т.ч. корів – 84,7% (83,8%), свиней – 52% (52,6%), овець і кіз – 87,2% (86,7%), птиці всіх видів – 94,4% (86,6%).

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих), що займалися тваринництвом, станом на 1 листопада 2014р. було в наявності кормів усіх видів 74,3 тис.т корм.од, що на 6% більше ніж на 1 листопада 2013р., у т.ч.

концентрованих – 27,2 тис.т корм.од (на 1,6% менше). У розрахунку на одну умовну голову великої худоби припадало по 11 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 4 ц корм.од (на 1 листопада 2013р. відповідно 8,9 ц та 3,5 ц корм.од).

За січень–жовтень 2014р. аграрними підприємствами (крім малих) отримано бюджетну тваринницьку дотацію за реалізовану продукцію на суму 4389,5 тис.грн., у т.ч. за худобу – 1054,3 тис.грн., за молоко – 3335,2 тис.грн.

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої продукції у січні–жовтні 2014р. порівняно з січнем–жовтнем 2013р. збільшився на 40,8%, у т.ч. продукції рослинництва – на 43,5%, продукції тваринництва – на 12,4%.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) у січні–жовтні 2014р. порівняно з січнем–жовтнем 2013р. збільшилися на 23,8%, у т.ч. на продукцію рослинництва – на 24,8%, на продукцію тваринництва – на 12,1%.

Порівняно з січнем–жовтнем 2013р. збільшили обсяги реалізації худоби та птиці сільськогосподарські підприємства (крім малих) 13 районів, з них значно – Олександрівського (в 1,9 раза), Новоархангельського (на 33,5%) та Олександрійського (на 28,5%) районів.

Продаж молока та молочних продуктів збільшено сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) 7 районів, з них найсуттєвіше – Олександрійського (в 1,9 раза) та Світловодського (в 1,5 раза) районів.

Із 9 районів області, які займалися реалізацією яєць продаж яєць збільшено підприємствами Олександрівського, Світловодського та Устинівського районів.

Надходження цукрових буряків на переробні підприємства. За січень–жовтень 2014р. на переробні підприємства від усіх категорій господарств загалом надійшло 407,3 тис.т цукрових буряків (у 2,2 р.б. порівняно з січнем–жовтнем 2013р.), у т.ч. було закуплено 214,4 тис.т (52,6% всіх надходжень), надійшло на давальницьких засадах – 192,9 тис.т (47,4%).

Наявність зерна та насіння соняшнику. На 1 листопада 2014р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 1720,3 тис.т зерна (на 14,5% більше проти 1 листопада 2013р.), у т.ч. 509,3 тис.т пшениці (на 1,6% менше). Безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 1122,3 тис.т зерна, у т.ч. 356,3 тис.т пшениці, 576,6 тис.т кукурудзи, 137,3 тис.т ячменю, 1,4 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 598 тис.т зерна (на 8,7% менше), у т.ч. зернозберігаючі – 508,6 тис.т (на 10,1% менше).

Запаси насіння соняшнику становили 681 тис.т, що на 24,1% менше порівняно з 1 листопада 2013р., з них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) – 446 тис.т (на 6% більше), на підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 235 тис.т (в 2 рази менше).

Будівельна діяльність

За січень–жовтень 2014р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 360,4 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–жовтні 2014р. порівняно з відповідним періодом 2013р. становив 77,4%.

За характером будівництва обсяги робіт розподілились наступним чином: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння – 72,3% загального обсягу, решта – з капітального та поточного ремонту (15,2% та 12,5% відповідно).

За січень–вересень 2014р. в області прийнято в експлуатацію 34,6 тис.м² загальної площі житла. Значну частину (98,6%) загального обсягу житла прийнято в експлуатацію в одноквартирних будинках, 1,4% – у будинках із двома й більше квартирами.

Обсяг прийнятого в експлуатацію житла за січень–вересень 2014р. порівняно з відповідним періодом 2013р. зменшився на 45,8%. Загальна площа житла, прийнятого в експлуатацію в одноквартирних будинках, зменшилася на 42,3%, в будинках із двома й більше квартирами – на 89,7%.

Обсяги прийнятого житла зросли у м.Знам'янці (на 40,2%), Голованівському (в 1,5 раза), Олександрійському (на 31,5%), Світловодському (на 12,1%) та Новгородківському (на 4,4%) районах.

За січень–вересень 2014р. прийнято в експлуатацію 260 квартир. Середній розмір квартири становить 133,2 м² загальної площі, при цьому в міських поселеннях – 133,8 м², у сільській місцевості – 131,3 м² загальної площі. Серед збудованих квартир переважають трикімнатні (28,8% загальної кількості), чотирікімнатні (25,8%), п'ятикімнатні і більше (24,2%) квартири.

Крім цього, прийнято в експлуатацію дачні та садові будинки загальною площею 0,3 тис.м², що склало 45,8% рівня січня–вересня 2013р.

Серед інших об'єктів соціальної сфери прийнято в експлуатацію басейн площею 72 м² зеркала води у м.Кіровограді.

За січень–вересень 2014р. завершено будівництво й прийнято в експлуатацію ряд виробничих об'єктів і потужностей, серед яких лінії електропередачі протяжністю 2,5 км, місцеві трубопроводи для транспортування газу – 36,5 км, місцеві водопровідні мережі – 1,6 км, місцеві теплові мережі – 0,4 км, склади, адміністративні будівлі, магазини, кафе, їдальню, готель, церкви, станції та технічні центри обслуговування автомобілів, ремонтні майстерні, гаражі та інші.

Прийнято в експлуатацію також будівлі для потреб сільського господарства, зокрема тваринницькі комплекси по вирощуванню і відгодівлі свиней – на 1 тис. голів, приміщення для великої рогатої худоби – на 120 скот. місць, елеватори для зберігання оліє-насіння, елеватори, зернофуражні сховища – на 50,4, 15 та 12 тис.т одночасного зберігання відповідно, силосні та сінажні споруди – на 65,2 тис.м³, зерноочисні та зерноочисно-сушильні пункти – на 172,5 тис.т та інші.

Транспорт та зв'язок

За січень–жовтень 2014р. підприємствами транспорту перевезено 8545,8 тис.т вантажів, що на 4,9% менше ніж у січні–жовтні 2013р., вантажооборот збільшився на 2,1% і склав 22714,7 млн.ткм.

Залізницею у січні–жовтні п.р. перевезено 5428,1 тис.т вантажів, що на 14,8% менше ніж у січні–жовтні 2013р. Зменшилося відправлення деяких основних номенклатурних груп вантажів: нафти і нафтопродуктів (на 66,5%), брухту чорних металів (на 43,2%), будівельних матеріалів (на 30,6%), кам'яного вугілля (на 26,3%) та лісових вантажів (на 17%), збільшилося – зерна і продуктів перемолу (на 0,6%). Вантажооборот залізничного транспорту у січні–жовтні 2014р. склав 22161,8 млн.ткм, що на 2,1% більше ніж у січні–жовтні 2013р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) у січні–жовтні 2014р. перевезено 3114 тис.т вантажів, що на 19,3% більше січня–жовтня 2013р., вантажооборот збільшився на 1,5% і становив 551,5 млн.ткм.

На автомобільних шляхах та дорогах області за січень–жовтень 2014р. скоєно 295 дорожньо-транспортних пригод, що на 1,4% більше відповідного періоду 2013р., внаслідок чого загинуло 76 осіб (на 8,6% більше) та поранено 350 осіб (на 0,6% більше).

Авіаційним транспортом у січні–жовтні 2014р. перевезено 3,7 тис.т вантажів, що на 28,2% більше ніж у січні–жовтні 2013р., вантажооборот збільшився на 46,4% і становив 1,4 млн.ткм.

Всіма видами транспорту у січні–жовтні 2014р. перевезено 44,3 млн. пасажирів, що на 27,3% менше ніж у січні–жовтні 2013р., пасажирооборот зменшився на 15,3% і склав 793 млн.пас.км.

Серед міст і районів області наростили обсяги перевезення пасажирів 12 територій, пасажирооборот – 15 територій, знизили ці показники 10 та 7 територій відповідно.

За січень–вересень 2014р. підприємствами–операторами зв'язку реалізовано послуг зв'язку на суму 471 млн.грн., що на 44,2% більше ніж за січень–вересень 2013р.

Найбільша частка доходів отримана від реалізації послуг мобільного (62,3%), телефонного міського (12,3%), поштового (9,4%) та комп'ютерного (8,7%) зв'язку.

Обсяг реалізації послуг пошти та зв'язку населенню за січень–вересень 2014р. склав 344,2 млн.грн., що на 51,4% більше ніж за січень–вересень 2013р. Частка доходів від надання послуг пошти та зв'язку населенню в їх загальному обсязі склала 73,1% проти 70,2% за відповідний період 2013р.

Зовнішньоекономічна діяльність

За 9 місяців 2014р. обсяг експорту **товарів** склав 645,2 млн.дол. США, імпорту – 165,6 млн.дол. Порівняно з відповідним періодом 2013р. експорт збільшився на 0,9%, імпорт – скоротився на 10,1%. Позитивне сальдо становило 479,6 млн.дол. (за 9 місяців 2013р. – 455,5 млн.дол.).

На формування позитивного сальдо вплинули окремі товарні групи: жири та олії тваринного або рослинного походження (349,4 млн.дол.), залишки і відходи харчової промисловості (86,5 млн.дол.), зернові культури (46,9 млн.дол.), механічні машини (19 млн.дол.).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 3,90 (за 9 місяців 2013р. – 3,47).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами з 108 країн світу.

У цілому область експортувала товари до 96 країн світу.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 21,5% від загального обсягу експорту, до інших країн – 78,5% (за 9 місяців 2013р. – 24% та 76% відповідно).

Серед найбільших партнерів-країн ЄС зросли експортні поставки до Великої Британії, Італії, Ірландії, Греції, Чехії, серед інших країн – до Саудівської Аравії, Китаю, Ірану, Ісламської Республіки, Судану. Водночас зменшилися поставки до Туреччини, Іспанії, Грузії, Марокко, Нідерландів, Індії, Єгипту, Російської Федерації.

Найсуттєвіші експортні поставки здійснювались до Індії – 14,6% від загального обсягу експорту (жири та олії тваринного або рослинного походження), Китаю – 11,9% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Російської Федерації – 10,6% (механічні машини, сіль, сірка, землі та каміння), Білорусі – 8,5% (залишки і відходи харчової промисловості, механічні машини), Ірану, Ісламської Республіки – 7,1% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Єгипту – 6,6% (жири та олії тваринного або рослинного походження, зернові культури).

За 9 місяців 2014р. з області було експортовано жирів та олій тваринного або рослинного походження на суму 363,8 млн.дол., готових харчових продуктів – на 93,2 млн.дол., машин, обладнання та механізмів – на 72,8 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 63,5 млн.дол., мінеральних продуктів – на 26,3 млн.дол.

Імпорт товарів здійснювався з 71 країни-партнера.

З країн Європейського Союзу надійшло 46,9% загального обсягу імпорту, з інших країн – 53,1% (за 9 місяців 2013р. – 44,9% та 55,1% відповідно).

Імпортні поставки порівняно з 9 місяцями 2013р. зросли з Малайзії, Індонезії, Німеччини, скоротилися – з Польщі, Франції, США, Бельгії, Білорусі, Туреччини.

Найбільші надходження здійснювались з Німеччини – 23,7% загального обсягу імпорту (механічні машини, м'ясо та їстівні субпродукти), США – 11,6% (засоби наземного транспорту, крім залізничного, механічні машини), Російської Федерації – 10,4% (палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки, чорні метали), Туреччини – 6,1% (вироби з чорних металів, механічні машини).

За 9 місяців 2014р. в область надійшло механічного та електричного обладнання на суму 54,2 млн.дол., засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів – на 19,3 млн.дол., мінеральних продуктів – на 16,6 млн.дол., жирів та олій тваринного або рослинного походження – на 14,4

млн.дол., недорогоцінних металів та виробів з них – на 13,2 млн.дол., продуктів тваринного походження – на 9,1 млн.дол.

За 9 місяців 2014р. загальні обсяги експорту **послуг** становили 19,4 млн.дол. і порівняно з відповідним періодом попереднього року збільшилися на 28,6%. Водночас обсяги імпорту послуг, порівняно з 9 місяцями 2013р., зменшилися на 5,2% і склали 19 млн.дол. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі послугами становило 0,4 млн.дол. (за 9 місяців 2013р. від'ємне сальдо становило 4,9 млн.дол.).

На формування позитивного сальдо найбільше вплинули окремі види послуг: послуги повітряного транспорту (позитивне сальдо 14,5 млн.дол.), послуги з переробки матеріальних ресурсів у внутрішній економіці (1,6 млн.дол.).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту за 9 місяців 2014р. склав 1,02 (за 9 місяців 2013р. – 1,33).

Підприємства та організації області за 9 місяців 2014р. здійснювали зовнішньоторговельні операції послугами з партнерами з 84 країн світу.

Найбільшим споживачем послуг були США (72,4% загального обсягу експорту послуг), крім того Німеччина (9,6%), Бангладеш (2,6%), Франція та Велика Британія (по 2,3%). Основними країнами-імпортерами послуг були Німеччина (37,1% загального обсягу імпорту послуг), Греція (16,7%), США (13,9%), Велика Британія (7,8%).

Країнам ЄС було надано 20,1% від загального експорту послуг, іншим країнам – 79,9% (за 9 місяців 2013р. – відповідно 15,4% та 84,6%).

У структурі загального обсягу експорту послуг найбільші обсяги припадали на транспортні послуги (84,1%) та послуги з переробки матеріальних ресурсів (8,1%).

Порівняно з 9 місяцями 2013р. загальний обсяг експорту послуг збільшився на 4,3 млн.дол. за рахунок зростання обсягу наданих послуг повітряного транспорту на 5 млн.дол. (в 1,5 раза). Одночасно обсяг послуг з переробки матеріальних ресурсів скоротився на 0,5 млн.дол. (на 23,8%).

Імпорт від країн Європейського Союзу становив 72,7% від загального обсягу імпорту, від інших країн – 27,3% (за 9 місяців 2013р. – 73% та 27% відповідно).

Найбільшу частку в загальному обсязі імпорту послуг склали ділові послуги (41%), послуги, пов'язані з фінансовою діяльністю (36,2%),

Обсяг імпорту послуг зменшився на 1,1 млн.дол. в основному за рахунок зменшення обсягів отриманих послуг, пов'язаних з фінансовою діяльністю, на 3,1 млн. дол. (на 31,4%) та послуг залізничного транспорту – на 0,4 млн.дол. (на 80,5%). Водночас спостерігалось збільшення обсягів отриманих ділових послуг на 2,2 млн.дол. (на 39,7%), послуг з ремонту та технічного обслуговування, що не віднесені до інших категорій – на 0,3 млн.дол. (на 37,3%).

У січні–вересні 2014р. в економіку області іноземними інвесторами унесено 2,6 млн.дол. прямих інвестицій (акціонерного капіталу). Майже весь обсяг прямих іноземних інвестицій надійшов із країн Європейського Союзу. Зменшення капіталу за цей період становить 69,1 млн.дол., у тому числі за

рахунок вилучення капіталу – 43,1 млн.дол., курсової різниці – 26 млн.дол.

Обсяг **прямих іноземних інвестицій** (акціонерного капіталу), унесених в економіку області, станом на 1 жовтня 2014р. зменшився на 41,9% порівняно з початком 2014р. і склав 92 млн.дол. та в розрахунку на одну особу населення склав 93,4 дол.

Інвестиції надійшли з 31 країни світу. До четвірки основних країн-інвесторів, на які припадає 82,7% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр – 25,7 млн.дол., Велика Британія – 23,3 млн.дол., Нідерланди – 16,2 млн.дол. та Російська Федерація – 10,9 млн.дол. Інвесторами 15 країн Європейського Союзу внесено 74,5% загального обсягу інвестицій.

За видами економічної діяльності найбільші обсяги інвестицій зосереджені на підприємствах промисловості – 51,3 млн.дол. (55,8% загального обсягу), сільського, лісового та рибного господарства – 11,1 млн.дол. (12,1%), оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 7,5 млн.дол. (8,1%), організаціях, що здійснюють діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 6,3 млн.дол. (6,9%), операції з нерухомим майном – 4,7 млн.дол. (5,1%).

Заборгованість підприємств області за кредитами та позиками, торговими кредитами та іншими зобов'язаннями (борговими інструментами) перед прямими іноземними інвесторами на 1 жовтня 2014р. становила 14,9 млн.дол.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу та боргових інструментів) на 1 жовтня 2014р. становив 106,9 млн.дол.

Обсяг прямих інвестицій (акціонерного капіталу) з області в економіку країн світу, з урахуванням його курсової різниці, на 1 жовтня 2014р. склав 90,1 тис.дол.

Наукова та науково-технічна діяльність

У січні–вересні 2014р. наукові та науково-технічні роботи виконували 13 організацій (підприємств) області, що відповідає рівню відповідного періоду минулого року. Частка організацій, що виконували дослідження і розробки у галузі технічних наук становила 61,5%, сільськогосподарських – 23,1%, геологічних та педагогічних – по 7,7%.

У січні–вересні 2014р. загальний обсяг наукових та науково-технічних робіт, виконаних власними силами наукових організацій, становив 22,8 млн.грн. Найбільша його частка (80,7%) припала на науково-технічні розробки (у січні–вересні 2013р. – 84,3%).

Внутрішні витрати наукових організацій на виконання наукових та науково-технічних робіт склали 22,7 млн.грн., з яких 98,7% загальної суми припадало на внутрішні поточні витрати та 1,3% – на капітальні вкладення. За рахунок коштів держбюджету внутрішні витрати склали 3,7 млн.грн.

Чисельність працівників основної діяльності склала 389 осіб, з них 305 осіб (78,4%) працювало у підприємницькому секторі, 65 (16,7%) – державному, 19 (4,9%) – секторі вищої освіти. Науковою і науково-технічною діяльністю займалося 266 (68,4%) дослідників, 49 (12,6%) техніків, 60 осіб (15,4%)

допоміжного персоналу та 14 (3,6%) – інших працівників. Науковий ступінь доктора наук мали 3 особи, кандидата наук – 31 особа.

Споживчий ринок

Оборот роздрібної торгівлі (включаючи роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–жовтень 2014р. становив 14033,1 млн.грн., що на 0,8% більше обсягу січня–жовтня 2013р.

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за цей період склав 96,3% обороту січня–жовтня 2013р. або 201 млн.грн.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснювали діяльність з роздрібної торгівлі та забезпечення стравами та напоями за січень–жовтень 2014р. склав 6147,7 млн.грн., що у порівнянних цінах становило 98,8% обсягу січня–жовтня 2013р.

Обсяг роздрібного товарообороту за жовтень 2014р. склав 710,2 млн.грн., порівняно з жовтнем 2013р. зменшився на 6,8%, з вереснем 2014р. – на 2%.

Реалізація послуг. За січень–жовтень 2014р. підприємствами сфери нефінансових послуг реалізовано послуг на суму 3587 млн.грн.

У структурі обсягу реалізованих послуг значна частка припадала на послуги різних видів транспорту, складського господарства, пошти та кур'єрської діяльності (75,4%); інформації та телекомунікацій (10,5%); у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (5,1%); професійної, наукової та технічної діяльності (3,5%) та операцій з нерухомим майном (3,2%).

З основного виду діяльності реалізовано послуг на суму 3464,2 млн.грн., що становило 96,6% загального обсягу реалізованих послуг.

Обсяг послуг, реалізованих населенню, становив 11% загального обсягу реалізованих послуг.

Податок на додану вартість за січень–жовтень 2014р. становив 236,7 млн.грн., доходи від здавання в оренду власних приміщень – 22 млн.грн.

Обсяг реалізованих послуг у розрахунку на одного мешканця області у січні–жовтні 2014р. склав 401,28 грн.

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін у жовтні 2014р. порівняно з вереснем 2014р. становив 102,4%, з початку року – 118,3% (по Україні – 102,4% та 119% відповідно).

На споживчому ринку в жовтні 2014р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 3%. Найбільше подорожчали яйця та сало (на 16,4% та 11,8% відповідно). На 5,8–1,1% зросли ціни на маргарин, шоколад, молоко, овочі, м'ясо та м'ясопродукти, олію соняшникову, хліб, кондитерські вироби з борошна та цукру, макаронні вироби, безалкогольні напої, харчовий лід і морозиво, оливкову олію, сири, інші продукти харчування, масло вершкове, кисломолочну продукцію. Водночас на 7% знизилися ціни на цукор.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби підвищилися на 1,8%, у т.ч. тютюнові вироби – на 2%, алкогольні напої – на 1,4%.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива в цілому на 1,9% відбулося за рахунок підвищення цін на тверде паливо на 24,3%.

Подорожчання у сфері охорони здоров'я на 1,2% насамперед зумовлено зростанням цін на фармацевтичну продукцію на 1,7%.

Зниження цін на транспорт у цілому на 0,9% у першу чергу пов'язано зі здешевленням палива та мастил на 2,6%, а також автомобілів на 3,2%. У той же час на 2,8% зросла плата за перевезення пасажирським залізничним транспортом.

Зростання тарифів у сфері зв'язку на 0,9% відбулося за рахунок підвищення абонентної плати за користування телефоном на 6,5%.

Крім того, на 10,5–0,6% підвищилися ціни на канцелярські товари, меблі та предмети обстановки, одяг і взуття, аудіотехніку, фотоапаратуру та обладнання для обробки інформації, туристичні послуги, домашній текстиль, побутову техніку.

Доходи населення

За січень–вересень 2014р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб) із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб становив 2751 грн., що на 7,3% вище ніж за відповідний період 2013 року.

В економіці області залишається значною диференціація рівня оплати праці серед видів економічної діяльності. Найвищий рівень оплати праці спостерігався у працівників транспорту, складського господарства, підприємств по виробництву комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, добувної промисловості і розробленні кар'єрів, фінансової та страхової діяльності, де заробітна плата працівників перевищила середній показник по області в 1,4–1,5 раза.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у сфері тимчасового розміщування й організації харчування, поштової та кур'єрської діяльності, сфері творчості, мистецтва та розваг, операцій з нерухомим майном, будівництві, сфері функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, сфері охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, сільському господарстві, сфері наукових досліджень та розробок, адміністративного та допоміжного обслуговування, освіти, сфері інформацій та телекомунікацій. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах діяльності до середнього по області становило 52,2 – 93,3%.

У січні–вересні 2014р. порівняно з січнем–вереснем 2013р. спостерігалось зменшення **реальної заробітної плати найманих працівників** на 1,9% (у січні–вересні 2013р. порівняно з січнем–вереснем 2012р. – збільшення на 9,2%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців) впродовж січня–вересня 2014р. збільшилася на 6,3% і на 1 жовтня 2014р. становила 34,6 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати на початок жовтня 2014р. становив 6,1% фонду оплати праці, нарахованого за вересень 2014р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств упродовж січня–вересня 2014р. збільшилася на 6,5% і на 1 жовтня п.р. становила 7,9 млн.грн., або 22,7% загальної суми боргу.

Упродовж січня–вересня 2014р. кількість працівників, перед якими є борги з виплати заробітної плати, збільшилась на 9,9% і на 1 жовтня 2014р. становила 1,8 тис. осіб або 1% середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному із зазначених працівників не сплачено в середньому по 4,3 тис.грн., що в 1,5 р.б. розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівникові за вересень 2014р.

Заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок коштів державного бюджету на 1 жовтня 2014р. становила 2,7 тис.грн.

Сума заробітної плати, не сплаченої працівникам підприємств-банкрутів, упродовж січня–вересня 2014р. збільшилася на 10,5% і на початок жовтня п.р. становила 26,7 млн.грн. Серед міст та районів найбільша питома вага боргу цих підприємств припадала на м.Олександрію (65,1%).

На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2011–2013рр. (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати на 1 жовтня 2014р. відсутня.

У січні–вересні 2014р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії** звернулося 26863 сім'ї, з них у міській місцевості – 14323, сільській – 12540 сімей.

Призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 24833 сім'ям, що становило 92,4% загальної кількості сімей, які звернулися за наданням субсидій, з них у міській місцевості – 13544 сім'ям, сільській місцевості – 11289 сім'ям.

Загальна сума призначених місячних субсидій у січні–вересні 2014р. склала 839,4 тис.грн., при цьому в міській місцевості – 721,3 тис.грн., сільській місцевості – 118,1 тис.грн. Середній розмір призначеної місячної субсидії на одну сім'ю у вересні 2014р. становив 29,9 грн. (у серпні 2014р. – 29,3 грн.).

Організаціям, що надавали послуги, в січні–вересні 2014р. нараховано коштів у сумі 27367,7 тис.грн., перераховано – 34063,6 тис.грн. (124% суми отриманих населенням субсидій).

У вересні 2014р. отримали субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 5,9% загальної кількості сімей області.

За призначенням **субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** у січні–вересні 2014р. звернулося 20086 сімей, у т.ч. в міській місцевості – 7264, сільській – 12822 сім'ї.

Призначено субсидії 18096 сім'ям (90,1% з числа тих, які звернулися), у т.ч. 6859 сім'ям у міській місцевості та 11237 сім'ям у сільській місцевості. Загальна сума призначених субсидій готівкою становила 15878,5 тис.грн., у міській місцевості цей показник склав 6795,3 тис.грн., сільській – 9083,2 тис.грн.

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на одну сім'ю у вересні 2014р. становив 881,5 грн. (у серпні 2014р. – 847,4 грн.).

Субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива в січні–вересні 2014р. отримала 17861 сім'я на суму 15684,1 тис.грн. Заборгованість бюджетів із виплати субсидій населенню готівкою на 1 жовтня 2014р. становила 351 тис.грн.

У січні–вересні 2014р. **населенню нараховано плату за житлово-комунальні послуги** в сумі 350,3 млн.грн. Сплачено, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 386,6 млн.грн., що становило 110,3% нарахованих до сплати сум.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг станом на 1 жовтня 2014р. склала 96,3 млн.грн., термін якої у вересні становив 2,5 місяця.

У вересні 2014р. мали борг за 3 місяці та більше: за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 27,4% власників особових рахунків, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 20,8%, газопостачання – 15,5%, централізоване водопостачання та водовідведення – 10,7%, вивезення побутових відходів – 8%.

Населенням області у вересні 2014р. сплачено за спожиту електроенергію 19,2 млн.грн. Заборгованість населення з оплати електроенергії на кінець вересня 2014р. становила 6,9 млн.грн.

Ринок праці

За даними обласної служби зайнятості на обліку цієї установи на кінець жовтня 2014р. перебувало 14,1 тис. безробітних громадян області, що на 0,5% менше ніж на кінець вересня. Допомогу по безробіттю отримували 69,3% осіб, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області на кінець жовтня 2014р. становив 2,40% населення працездатного віку, в міських поселеннях – 2,36%, у сільській місцевості – 2,48%.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, на кінець жовтня 2014р. становила 1,2 тис. проти 1,1 тис. на кінець вересня.

Навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець жовтня становило 12 осіб проти 13 осіб на кінець вересня п.р.

За сприяння державної служби зайнятості в жовтні 2014р. було працевлаштовано 1,5 тис. осіб проти 1,2 тис. осіб у вересні.

Серед зареєстрованих безробітних, що отримали роботу у жовтні, 44% становили жінки, 34,4% – молодь у віці до 35 років.

Частка працевлаштованих осіб порівняно з вереснем п.р. збільшилась на 1,6 в.п. і в жовтні п.р. становила 8,9% громадян, які мали статус безробітного в цьому місяці.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж жовтня 2014р., становила 11,5 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 1030 грн., що дорівнює 84,6% законодавчо встановленого розміру мінімальної заробітної плати (1218 грн.).

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення області на 1 жовтня 2014р., за оцінкою, становила 982,9 тис. осіб.

Упродовж січня–вересня 2014р. чисельність населення скоротилася на 4704 особи, що в розрахунку на 1000 наявного населення становило 6,4 особи. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного (4233 особи) та міграційного скорочення (471 особа).

У січні–вересні 2014р. **міграційне скорочення** населення становило 0,64 особи в розрахунку на 1000 наявного населення (у відповідному періоді 2013р. – 0,81 особи).

Кількість прибулих на постійне місце проживання в області порівняно з січнем–вереснем 2014р. зменшилась на 7,2%, вибулих – на 7,9%.

Міграційний приріст населення в січні–вересні 2014р. зафіксовано в 5 районах та на території Світловодської, Олександрійської міськрад. Його рівень був найвищим в Кіровоградському (7,21‰) та Онуфріївському (5,89‰) районах. Поряд з цим у 16 районах та на територіях Кіровоградської і Знаменської міськрад спостерігалось міграційне скорочення населення, найвищим воно було у Світловодському (10,96‰) та Вільшанському (3,75‰) районах.

Криміногенна ситуація

За повідомленням прокуратури області протягом січня–жовтня 2014р. обліковано 14241 кримінальне правопорушення (на 7,9% менше ніж у січні–жовтні 2013р.), з числа яких 13961 – виявлено органами внутрішніх справ, 180 – органами прокуратури, 115 – органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, та 15 – органами безпеки.

Із загальної кількості зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів тяжкі та особливо тяжкі склали 26,7%, що на 1,2 в.п. більше ніж у січні–жовтні 2013р.

У загальній кількості злочинів 63,9% становили злочини проти власності, 14,7% – злочини проти життя та здоров'я особи, 5,1% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 4% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 2,4% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, по 2,1% – злочини проти безпеки руху

і експлуатації транспорту та злочини проти громадського порядку і моральності, 1,6% – злочини проти правосуддя, по 1,1% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина та злочини у сфері господарської діяльності.

Протягом січня–жовтня 2014р. обліковано 78 умисних тяжких тілесних ушкоджень (на 5,4% більше ніж у січні–жовтні 2013р.), 60 очевидних умисних вбивств і замахів на вбивство та 11 згвалтувань і замахів на згвалтування (відповідно на 14,3% та 54,2% менше ніж у січні–жовтні 2013р.).

Порівняно із січнем–жовтнем 2013р. кількість випадків шахрайств (1078), грабежів (282) та розбоїв (46) зменшилася відповідно на 10,5%, 25% та 24,6%, проте кількість випадків хабарництва (40) збільшилася у 1,7 раза, крадіжок (7157) – на 0,8%.

Правоохоронними органами за цей період виявлено 27 осіб, які скоїли злочини у складі 6 організованих груп і злочинних організацій; закінчено 6 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–жовтень 2014р. становила 10982 особи (на 8% менше ніж у січні–жовтні 2013р.), з числа яких 4642 жінки, 1229 осіб похилого віку та інвалідів 1 і 2 групи, 135 неповнолітніх та 70 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (67,1% загальної кількості потерпілих) – від крадіжок (6440) та шахрайств (926), серед яких 43,3% – жінки (3186 осіб).

Серед виявлених осіб, які вчинили злочини (2586), 31,9% раніше вже ставали на злочинний шлях. З них кожний другий мав незняту або непогашену судимість, 11,4% вчинили злочин у групі, 20% знаходилися у стані алкогольного сп'яніння; 12,3% – жінки, 4,9% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 48,8%, безробітних – 26,7%.

Головне управління статистики
у Кіровоградській області